

SPLOŠNI PREGLED

K TRAGEDIJI V MARSEILLE-U

Kralj Aleksander I. je potoval s kraljico Marijo na oficielni obisk zavezniški Franciji, da iznova manifestira neskajeno prijateljstvo in zavezništvo in utrdi svetovni mir.

Kralj je odpotoval z bojno ladjo »Dubrovnikom«. Izbral si je vodno pot, da z jugoslovanskih tal stopi na francosko zemljo. Francija je navdušeno pričakovala svojega zaveznika. V luki je bil postavljen ogromen slavolok.

9. oktobra, točno ob 4. popoldne je pristala kraljevska ladja v pristanišču Marseilleu. V imenu predsednika francoske republike je pozdravil kralja francoski zunanji minister Louis Barthou. Kralj se je odpeljal v spremstvu francoskega zunanjega ministra Barthouja in člana francoskega vrhovnega vojnega sveta generala Georgesa v povorki ostalih gostov skozi gost špalir prebivalstva, da položi venec na grob vojnih žrtev zavezniških kolonialnih čet (Poilus d'Orient).

Komaj 100 korakov od obale je skočil na stopnico kraljevskega voza atentator, ki je oddal na kralja in njegove spremljevalce deset strelcev. Nj. Veličanstvo kralja sta zadela dva strela, eden v prsi, drugi v želodec. Težko ranjenega kralja in ranjene njegove spremljevalce so odpeljali na policijsko prefekturo, kjer je kralj ob 4.10 minut po francoskem času izdihnil. Poldrugo uro kasneje je preminul tudi težko ranjeni francoski zunanji minister Louis Barthou, težje ranjenega generala Georgesa pa so prepeljali v sanatorij. Prebivalstvo je atentatorja na licu mesta linčalo.

10. oktobra zjutraj sta prispela v Marseille Njeno Veličanstvo kraljica Marija in predsednik francoske republike Lebrun, ki sta se poklonila velikim žrtvam. Isti dan popoldne so prenesli Velikega Pokojnika in Vladarja na ladjo Dubrovnik, ki je odplula proti svoji domovini, spremljana od dveh velikih francoskih križark »Duquesne« in »Colberta«.

Njega Vel. Kralj Peter II. je odpotoval iz Londona, kjer se je šolal, v Pariz, kjer ga je pričakovala mati, da odpotujeta v domovino. V petek 12. oktobra je prispel na Jesenice in s posebnim vlakom v Ljubljano, kamor je prispel dvorni vlak ob 22. uri.

Vsa država trpi pod strašnim vtisom groznega dogodka. Prebivalstvo je v črnem in z nemo tugo sledi dogodkom velikega časa.

Ljubljana je pozdravila svojega novega kralja Petra II. in njegovo mater kraljico Marijo, ki sta prispela ob 10. uri zvečer z dvornim vlakom na glavni kolodvor.

Trgovske izložbe so razstavile v črno ovite slike blagopokojnega kralja. Vozovi cestne železnice in avtomobili imajo žalne zastavice. Gledališča, kinematografi so zaprti, javni lokali, kavarne, restavracije in gostilne se zapirajo ob 10. uri zvečer.

Narodno predstavništvo je 11. oktobra 1934 sklicalo skupno sejo vseh senatorjev in narodnih poslancev, na kateri je predsednik senata dr. Ljubomir Tomašić sporočil smrt Njega Veličanstva Kralja Aleksandra I. Nato je bila prečitana oporoka kralja Aleksandra in objavljena proklamacija prestolonaslednika Petra za kralja Jugoslavije. Narodni poslanci in senatorji so skupno prisegli zvestobo Nj. Veličanstvu Kralju Petru II. in nato zaprisego podpisali.

Takoj nato so vstopili v dvorano kraljevi namestniki z Nj. Vis. knezom Pavlom na čelu in so prisegli na ustavo in podpisali prisego.

Narodno predstavništvo je nato sprejelo zakonski predlog, po katerem se odslej naziva Nj. Vel. Kralj Aleksander *Viteški kralj Aleksander I. Ujedinitelj*.

14. oktobra zjutraj je bojna ladja Dubrovnik pripeljala mrtvega kralja v Split. Nad 100.000 državljanov in inozemskih zastopnikov je pričakovalo mrtvega Gospodarja, da se mu zadnjič pokloni. V luki je pričakovala kralja angleška vojna mornarica. Mrtvega kralja so prenesli na katafalk in od 6. do 10. ure dopoldne so se vrstile mimo katafalka nepregledne množice naroda in prinašale cvetja.

Ob 10. uri dopoldne so prenesli krsto na dvorni vlak. Vojna mornarica Anglije, Francije in Jugoslavije je poslednjič pozdravila velikega Čuvarja Jadrana, nakar je dvorni vlak krenil proti Zagrebu. Ves narod od Splita do Zagreba se je zgrnil ob železniški progi in izkazoval svojemu vladarju poslednjo čast.

Kmalu po enajsti uri zvečer je prispel dvorni vlak v Zagreb. Krsto so prenesli odličniki in generaliteta v dvorno čakalnico, kjer je opravila duhovščina kratke molitve. Od polnoči dalje so pričele v štiristopih korakati mimo krste množice hrvatskega naroda, ki so prispale od blizu in daleč v Zagreb. Krsto in vso dvorno čakalnico so zasuli s cvetjem in jesenskim zelenjem. Med množico je bila tudi deputacija Slovencev (nad 3000 ljudi), ki so prihiteli v Zagreb po slovo od svojega kralja. Ker se ves narod ni mogel zvrstiti v mimohodu, so prenesli krsto na katafalk pred kolodvor. Ljudstvo globoko žaluje, dogajali so se pretresljivi prizori. Ob 12.50 uri so hrvatski kmetje ponesli krsto zopet v vagon dvornega vlaka, ki je odpeljal kralja v njegovo prestolnico. Tudi proga iz Zagreba proti Beogradu je bila živ špalir ljudstva s prižganimi bakljami, ki se je nemo poslavljalo od kralja.

Prestolnica je nemo pričakovala vrnitve svojega kralja. Tudi tu so čakale nepregledne množice ljudstva pred kolodvorom na prihod dvornega vlaka, ki je privozil ob pol 12. uri ponoči. V spremstvu celotnega dvora so prepeljali mrtvega kralja v njegov dvorec, kjer so ga položili v veliki dvorani, izpremenjeni v kapelo, na pripravljeni katafalk.

Žalna svečanost Pevske zveze za blagopokojnim kraljem pred magistratom v Ljubljani

Člani kraljevskega doma, številni zastopniki tujih držav in vladarjev ter na stotisoče domačega ljudstva se je poslovilo tu od svojega Vladarja Mučenika. Na njegovo krsto je bilo položenih nad 15.000 vencev, med njimi 150 srebrnih.

V noči od 17. na 18. oktober je bila prenešana krsta v Saborno cerkev, kjer so se vršile molitve za blagopokojnika. Zjutraj ob 8. uri se je pričel pomikati mrtvaški sprevod, ob milijonski udeležbi ljudstva, ki je kleče in s solzami spremljalo Njega na zadnji poti.

Po vsej državi se opravljajo spominske žalne svečanosti. V Ljubljani počiva vse delo. Vsako uro se oglasijo zvonovi iz vseh cerkva. Vse trgovine in obratovališča so zaprta, le okna so zavita v črno in so razsvetljena. Ob času kraljevskega pogreba v Beogradu zagoré luči tudi v oknih privatnih stanovanj in na ulicah. V vseh ljubljanskih cerkvah so ob 8. uri zjutraj maše zadušnice za dušo Pokojnika. — Ob pol 10. dopoldne se je napolnil prostrani Kongresni trg. Za obeliskom pred nunsko cerkvijo je napravljen velik žalni katafalk, ob katerem stojе častne straže

vojske, Sokolstva in gasilcev. Po cerkvenih molitvah in žalnem govoru prošta Nadraha se je poslovil od pokojnega vladarja ban dr. Marušič. Vojska je oddala častne salve.

Popoldne po 2. uri se je zbralo ljudstvo v nepreglednih množicah pred ljubljanskim magistratom. Arkade starodavnega magistrata so bile spremenjene v žalno kapelo. V sredini je bil nameščen kip kralja Mučenika. Na pročelju magistrata je razsvetljena kraljevska krona, zavita v črno, z napisom: »Slava Mučeniku Kralju Aleksandru I.« in pod tem napis: »Živel Kralj Peter II.« Na pobočju Ljubljanskega gradu pa se blišči v razsvetljavi nad Ljubljano velik napis, poslednji kraljev izrek: »Čuvajte Jugoslavijo!«

Točno ob pol 3. so naznanili topovski streli z Gradu, da je nastopil petminutni molk jugoslovanskega naroda. V tem času je vse obstalo in onemelo. Tramvaji, vozovi, avtomobili so obstali, ljudje so onemeli, obstali razoglavi, kakor kipi. Pred magistratom je zbrana večtisočglava množica. Molk. Pet minut. Čuje se samo pritajeno ihtenje.

Predsednik združenih pevskih zborov dr. Švigelj se je spominjal nato Velikega Kralja, nakar so združeni pevski zbori zapeli žalostinke.

V Beogradu so ob 11.25 dopoldne naložili krsto s pokojnikom v dvorni vlak, ki je odpeljal Gospodarja v Topolo, kjer ima v veličastni zaobljubni cerkvi sv. Jurja na Oplencu svoj — poslednji dom. Popoldne ob 3. uri je bil položen v kraljevsko grobnico poleg svoje matere kneginje Zorke.

Banovinski svet je na grob Viteškega Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja položil žaro s prstjo iz Slovenije. Žaro v velikosti 65 cm je izdelal v marmorju akad. kipar Boris Kalin. Na njej so z zlatimi črkami vklepane besede, ki jih je zapisal Oton Župančič:

Nekdanje čase bil je običaj,
da knezom so najljubše dragotine
dajali s sabo, ko so šli v krajine,
odkoder potnika ni več nazaj.
Mi damo Tebi, kar nam je najdražje:
prsti slovenske zbrali smo v posodo,
ki zvezal z njeno svojo si usodo —
mordá Ti z njo bo počiváti laže.

Žalne svečanosti na Kongresnem trgu v Ljubljani

*Le tombeau des héros morts pour le droit
et la liberté est le phare éclairant
la route qui conduit l'humanité à l'Idéal.*

Aleksander

Grob junakov, umrlih za pravico in svobodo je svetilnik, razsvetljuječ pot, ki vodi človeštvo k idealu

ALEKSANDER

BESEDE KRALJA, KO JE OBISKAL LJUBLJANO

26. JUNIJA 1926

»**V** veliki in težki borbi za obstanek ste Slovenci morali vzdržati ogromne napore ves čas, odkar ste prišli v te kraje. Vi ste, brajše moji, stali 15 stoletij na mrtvi straži proti nadmočnim sovražnikom. V tem predolgem času ste bili primorani prepuščati ped za pedjo svoje zemlje, toda to ste storili le za ceno ljube borbe in velikih žrtev s strani napadalcev. V tej borbi ste polagoma jekleneli in reči se more s pravico, da je vaša odporna moč neprestano rasla. Ojačila se je zlasti takrat, ko so vaši predniki prišli do zavesi, da je vaša in narodova rešitev v sporazumu i v slogi z vašimi brati Hrvati in Srbi. Tako je logično prišlo do tega, da so bili Kopitar in Miklošič, Prešeren in Gregorčič prvi zastopniki jugoslovanske misli, a vaš Krek je iznesel program našega narodnega zedinjenja sredi nemškega Dunaja i v veliko presenečenje Evrope v najkritičnejšem trenutku svetovne vojne. Svetovni areopag, ki je imel nalogo zajamčiti svobodo malim narodom ter jih izenačiti v pravicah z velikimi, ni bil pravičen proti nam najmanjšim. Dopusil je, da ostane pod tujim jarmom velik del Slovencev, Srbov in Hrvatov, a razmeroma največ Slovencev. Ta krivica ne more ostati večna, to nam jamči zgodovina drugih delov našega naroda. Najboljše jamstvo pa si moremo ustvariti sami, ako uredimo naše politične, prosvetne in gospodarske razmere. — Pravica, delo in čas so naši najboljši zavezniki ...«

Jakob C. Mayer

Emerik Mayer

Anton Krisper

Erik Krisper

DVE STOLETNICI V LJUBLJANSKEM TRGOVSTVU

TVRDKA J. C. MAYER

1. novembra 1834 je odprl Jakob C. Mayer v bivši Špitalski ulici, sedaj Stritarjevi ulici svojo trgovino s suknom in krojnim blagom, in sicer v bivši Kresiji, ki je bila last sklada stare meščanske bolnice. Poleg tega je vzdrževal podjetni mož, ki je prišel iz Bavarske, tudi svojo menjalnico. V Ljubljani se je poročil s hčerko Martina Sonca, Ivano. Iz tega zakona je sledil l. 1841. rojeni sin Emerik Mayer, ki je vstopil l. 1859. v očetovo trgovino, katero je po njegovi smrti l. 1876. prevzel. Emerik Mayer je z velikim uspehom nadaljeval započeto delo in ustanovil l. 1894. tudi bančno podjetje J. C. Mayer & Comp. v Gradcu, ki je l. 1908. prenehala s svojim poslovanjem. Udejstvoval se je industrijsko pri Kranjski industrijski družbi, l. 1867. je ustanovil tvornico za žičnike v Poljski (sedaj Komenskega) ulici, l. 1907. pa je z Antonom Dečmanom ustanovil podjetje za papirnate vreče.

Ob ljubljanskem potresu se je morala Mayerjeva trgovina in menjalnica izseliti iz stare Kresije, ki se je morala podreti, in je poslovala v »Zvezdi« v posebni, nalašč za to zgrajeni baraki, menjalnica pa se je preselila na Dunajsko cesto v bližino trgovine Holzer. L. 1898. pa se je preselila zopet v novo palačo meščanske imovine, kjer je še danes.

L. 1902. je vstopil v trgovino svojega očeta njegov edini sin in sedanji lastnik Emerik Mayer, ki se je leta 1912. poročil s hčerko Lizo iz znane in ugledne ljubljanske družine Samassove, lastnice ljubljanske zvonarne. Po očetovi smrti je l. maja 1916 prevzel tvrdko J. C. Mayer. Tudi novi naslednik deluje krepko na industrijskem polju in je eden glavnih predstavnikov tvrdke Jugo-Rhomberg & Comp., tvornice čipk v Zagorici pri Bledu.

Globoko socialno razumevanje lastnikov in njih tolerantna narodna širokogrudnost je dala naši trgovini celo vrsto trgovcev in nameščencev, ter tako dvignilo celotno trgovino na stopnjo visokega ugleda.

Stroga solidnost, trgovsko znanje in razumevanje časa in razmer je zunanji znak obeh jubilaritov in kažipot vsej trgovini. Zavedajoč se, da tvori to tudi podlago trdnega gospodarskega razvoja, ki je tudi soodločujoč faktor pri izoblikovanju mestnega gospodarstva, želimo ob prazniku stoletnice tudi najboljših uspehov za bodočnost.

TVRDKA ANT. KRISPER

Leta 1750. se je naselil v Ljubljani Angelo Maria Alborghetti iz Bergama in ustanovil tu svoje trgovsko podjetje. Osem let kasneje se je oženil z Marijo Elizabeto Auracherjevo in postal lastnik hiše št. 26 na sedanjem Mestnem trgu. Njegov sin Jožef je prevzel l. 1790. že cvetočo trgovino in jo še povečal. Jožef Alborghetti je igral v ljubljanskem javnem življenju tako odlično vlogo, da je najodličneje zapisan v naši lokalni zgodovini. Njegova hči Jožefina se je 19. junija 1832 poročila z Antonom Krisperjem.

Anton Krisper je bil rojen l. 1805. v Slovenski Bistrici kot sin učitelja. Pred sto leti, 1834. leta je prevzel trgovino Anton Krisper od svojega tasta Jožefa Alborghettija, ki je umrl l. 1820. Po Jožefovi smrti sta prevzela trgovino njegova sinova in sicer Jožef trgovino za kolonialno blago in barve, njegov brat Valentin pa galanterijo. Ta je iz trgovine kmalu izstopil in se posvetil papirni industriji in ustanovil v Radečah tovarno papirja, katero vodi sedaj njegov sin Anton.

Tvrdka Krisper je pod Jožefovim vodstvom utirala pot izdelkom naše domače industrije v široki svet. Umrl je 8. avgusta 1887 in zapustil svojo trgovino sinovoma Jožefu in Ivanu. Jožef je kolonialno trgovino izpopolnil in 1907. leta ustanovil družbo I. ljubljanska javna skladišča, Ivan pa se je posvetil galanteriji. Leta 1913. sta si brata razdelila trgovino, Ivan je obdržal tvrdko Anton Krisper, Jožef pa je vodil tvrdko Ant. Krisper Coloniale, katero je leta 1918. prodal.

Od leta 1922. vodi tvrdko Anton Krisper njen naslednik Erik Krisper, ki jo je v teku par let preosnoval v eno najmodernejših trgovskih podjetij Ljubljane. Na svojem posestvu v Šiški pa je ustanovil tvornico čevljev.

100 let obstoja trgovske hiše Krisper je pomemben jubilej za tvrdko in njene lastnike, ki so v tem razdobju soustvarjali v našem gospodarstvu z delom in vzori, vzgajili veliko število trgovskega naraščaja in pripomogli, da je iz njih vrst izšla množica podjetnih in sposobnih trgovcev. Tvrdka Krisper pa se je tudi vedno zavedala svojih humanitarno-socialnih dolžnosti, tako v svojem ožjem delokrogu, kakor tudi napram javnosti. Ko stopa v drugo stoletje, bo po svoji tradiciji gotovo ohranila in še povečala te vrline v korist gospodarstva in v ponos ljubljanske trgovine, kar ji ob 100letnici iskreno želimo.

Teodor Korn

† TEODOR KORN

Obč. svet ljubljanski je na svoji seji podelil meščanstvo g. Teodorju Kornu, lastniku krovske, kleparske in instalacijske obrti. G. Teodor Korn je bil rojen 30. junija 1864 v Lehestenu (Thüringen) v Nemčiji. Že v zgodnji mladosti je po dovršeni šolski izobrazbi v svoji domovini prišel v Ljubljano (1886), kjer je kot vajenec obiskoval obrtno-nadaljevalno šolo v Ljubljani. Nad 25 let je kot pomočnik in poslovodja deloval v tvrdki Henrik Korn, leta 1904. pa se je osamosvojil v svoji obrti. Vedno tolerant, je g. Korn — ki prebiva skoro pol stoletja v našem mestu — povzdignil svojo obrt od skromnih začetkov do široko zasnovanega in veleglednega podjetja.

† DR. ALOJZIJ PRAUNSEIS

zobozdravnik in soustanovitelj Zdravniške zbornice, odlikovan z redom sv. Save III. je 3. septembra v Ljubljani preminul. Pokojnik, ki je bil rojen leta 1866. v Sevnici, spada v ono zaključeno vrsto stare akademske garde, ki je v dobi vzbujajočega se slovenskega narodnega ponosa, zlasti v svojih študijskih letih, vedno korakala v prvih vrstah. Kot zdravnik je bil vedno globoko socialno čuteč človek in dobronik.

† JURIJ VEROVŠEK

veletrgovec z železnino in podpredsednik Hranilnice dravske banovine v Ljubljani, rojen 27. aprila 1870 kot sin uglednega ljubljanskega vrtnarja, je 19. septembra umrl. Pokojnik je s svojo marljivostjo in trgovskim razumom

ustanovil v družbi z Jos. Schneiderjem trgovino z železnino, ki je danes eno največjih podjetij te stroke v Sloveniji. Pokojnik je bil soustanovitelj trgovskega društva »Merkur«, odbornik Zveze združenih trgovcev, dobronik Trgovske akademije in naših narodno-kulturnih ustanov.

† LOJZE VRTOVEC

uradnik Zadružno-gospodarske banke in bivši predsednik Pokojninskega zavoda v Ljubljani je 25. septembra umrl. Rojen 19. novembra 1889 v Velikih Žabljah pri Ajdovščini je po svojih pravnih študijah deloval kot novinar zlasti uspešno v jugoslovanskem deklaracijskem gibanju. Kot predsednik Pokojninskega zavoda je deloval z vso vnemo na razširjenju pokojninskega zavarovanja med nameščenci in pod njegovim vodstvom je Pokojninski zavod v Ljubljani zgradil več palač in ljubljanski nebotičnik.

† LOJZE GOLOBIČ

novinar, rojen v oktobru 1902 na Štrekljencu v Beli Krajini je 28. septembra preminul. Pokojnik se je po absolvirani filozofski fakulteti posvetil novinarstvu in je deloval marljivo kot urednik kulturne rubrike dnevnika »Slovenca«. Literarno je mnogo in uspešno sodeloval pri revijah katoliške smeri, zlasti pomembni so njegovi folkloristični in etnografski prispevki.

† JERNEJ VENGUST

višji poštni kontrolor in podstarešina Gasilske zajednice dravske banovine v Celju se je v nedeljo, dne 1. oktobra smrtno ponesrečil. Pokojnik je bil rojen 4. avgusta 1878 v Gradišču, občina Skofja vas pri Celju in je slovel kot izvrsten organizator gasilstva. Odlikovan je bil z redom Sv. Save V. in je za svoje zasluge za gasilstvo prejel tudi celo vrsto inozemskih gasilskih odlikovanj.

† FRAN KAVČIČ

23. novembra t. l. je nenadoma, zadet od srčne kapi umrl dolgoletni predsednik Zveze gostilničarskih zadrug, gostilničar in hišni posestnik Fran Kavčič. Pokojnik se je rodil 17. avgusta 1873 na Jesenicah. Skozi 25 let je načeloval Gostilničarski zadrugi. Dolgo vrsto let je bil svetnik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, odbornik Zveze za tujski promet, podpredsednik OUZD, upravni svetnik Obrtne banke, zavarovalnice »Slavije« itd. Zlasti je pokojnik sodeloval kot občinski svetnik ljubljanskega mesta, in je imelo obrtništvo v njem vedno vnetega zagovornika.

Dr. Alojzij Praunseis

Jurij Verovšek

Lojze Vrtovec

Lojze Golobič

DROBNE VESTI

N. Režek: osnutek platnic za »Kroniko slovenskih mest«

S pričujočo 4. številko zaključujemo 1. letnik »Kronike slovenskih mest«. Delo pa bi ne bilo popolno, letnik ne zaključen, če bi mu ne dali tudi lepih platnic, zakaj »Kronika« ni, da bi ležala v zvezkih po mizah; niti po svoji zunanosti, niti po svoji obliki. »Kroniko« je treba vezati v lepe, trpežne platnice, da tako okraši sleherno knjižnico slovenskega doma.

Osnutek za platnice je napravil arh. Niko Bežek, čigar delo je bilo nagrajeno od razsodišča s prvo nagrado.

Izdali bomo dve vrsti: platno in polsnjje. Enotnost in številnost izdelave seveda platnice tudi močno poceni.

Glede vezave pa si Vam dovoljujemo predlagati tole:

Enotnejša in lepša bo vezava, če jo izvrši naša knjigovoznica. V ta namen nam pošljite — če prebivate izven Ljubljane — po izidu 4. številke ves letnik v Ljubljano na naslov: Uprava »Kronike«, Ljubljana, če pa stanujete v Ljubljani, pa jo oddajte na isti naslov ali pa nam sporočite z dopisnico, pa bomo poslali mi ponj. Seveda Vas prosimo, da to storite takoj v prvih tednih, da bo delala knjigovoznica brez prekinjanja.

Po izvršeni vezavi, ki stane razen platnic samo 15 Din, Vam pošljemo vezani letnik *poštne prosto* zopet na Vaš naslov. Ako pa imate v vašem kraju knjigoveza, ki

mu želite dati »Kroniko« v vezavo, tedaj naročite pri nas *samo* platnice za enotno ceno 30 Din v platno ali 40 Din v polsnjju. Seveda Vas vljudno prosimo, da nam potrebni znesek nakažete po možnosti vnaprej ali pa vsaj najkasneje po prejemu vezanega letnika.

Hvaležni Vam bomo, če nam z dopisnico ali pa z naročilnico, ki smo jo bili priložili 3. štev. »Kronike«, sporočite, da naročate tudi Vi naše izvirne platnice in želite tako pomnožiti svojo knjižnico z novim domačim, dragocenim delom.

SEZNAM PUBLIKACIJ

katere je prejel Mestni statistični urad od 1. januarja do 31. junija 1934 v zameno.

(Nadaljevanje.)

Angleške:

London County Council: Statistical Abstract for London, 1922—32; London Statistics, 1931—1932. Vol. XXXVI. The Corporation of Glasgow: Glasgow its Municipal Undertakings and Enterprises, 1933.

The Corporation of Manchester: The City of Manchester 1933 — How Manchester is managed.

The Corporation of Leeds: The City of Leeds.

City and County Borough of Belfast: Memoranda as to Meetings of the Council and its Committees and General Information, for 1933—34, Belfast in Northern Ireland, 1930; The Belfast Book, I, 1929.

The City of Birmingham: Birmingham, the Hub of Industrial England; Official Handbook, 1934.

The City of Birmingham-Information Bureau: Birmingham, England's Second City.

City and County of Bristol: Annual Report of the Public Libraries Committee, 1932—1933; Annual Report of the City Engineer, 1932—1933; Bristol Museum and Art Gallery Report, 1931—1932; Annual Report of the Medical Officer of Health, 1932.

Bristol Education Committee: Annual Report, 1932—1933.

The Corporation of Bradford: The City of Bradford.

County Borough of East Ham: Abstract of Account, 1932—33, Official Guide.

W. Benton: Annual Report of the Public Health Department of County Borough of East Ham 1932.

Francoske:

Service du travail et de la statistique Municipale: Annuaire Statistique de la Ville de Paris za l. 1927. in 1928. Ville de Paris: Bulletin Décadaire de Statistique Municipale, 1934, št. 5—16.

Préfecture de la Seine: Mouvement de Population et État Sanitaire, 1933 IV trimestere, 1934 I trimestere.

Ville de Lille: Bulletin Hebdomadaire du Bureau d'Hygiène, 1934, št. 1—8, 10—22.

Ville de Lyon: Bulletin Municipal Officiel, 1934, No. 1962—1981.

Ville de Montpellier: Bulletin Mensuel de Statistique Démographique et Sanitaire, 1933 januar-december; Rapport Annuel, 1932.

Edition française hebdomadaire du »Hakimiyeti Milliyeye«; »Ankara«, No. 1—5, 7—14.

»Kroniko« izdaja Mestna občina ljubljanska. Za izdajateljico in uredništvo odgovoren mestni arhivar in tiskovni referent Lojze Slanovec, za upravo odgovoren Pavel Debevec. Tiska Učiteljska tiskarna, zanjo odgovoren Franc Štrukelj. — Ponatis člankov in slik dovoljen samo z dovoljenjem uredništva. Rokopisi se ne vračajo. »Kronika« izhaja 4 krat na leto in stane za vse leto Din 60—, za pol leta Din 30—, za četrt leta Din 15—. Za inozemstvo Din 100—. Posamezna štev. velja Din 30—. Naroča se: Mestno načelstvo, kulturni oddelek, Ljubljana.